

Seat No.	
-------------	--

**Second Year of Three - Year Law Course (Semester - IV)
and Fourth Year of Five-Year Law Course (Semester - VIII)
Examination, January - 2023
INTERNATIONAL HUMAN RIGHTS (Paper-II)
Sub. Code: 74818/74854/67359/64257/51094/51119**

Day and Date : Monday, 23- 01 - 2023

Total Marks : 70

Time : 2.30 p.m. to 5.30 p.m.

- Instructions :
- 1) Attempt Any Four questions from Q.No. 1 to 7.
  - 2) Q. No. 8 is compulsory.
  - 3) Figures to the right indicate full marks.
  - 4) In case of any ambiguity in Marathi version of the Question, the same Question in English Version shall be taken into account.

Q1) Discuss the origin & development of concept of Human Rights in International sphere. [15]

Q2) Explain the role of the United Nations in promotion and protection of human rights. [15]

Q3) Explain important provisions of International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, 1966. [15]

Q4) Elaborate the role of The Hague and Geneva Conventions on "International Humanitarian Law". [15]

Q5) Explain important provisions of the 'American Convention on Human Rights'. [15]

Q6) Discuss the status of women in the world and explain the role of International Law relating to the protection of various rights of Women. [15]

P.T.O.

Q7) Discuss the role of various International NGOs in promotion and protection of Human Rights. [15]

Q8) Explain the following OR Answer in One/Two sentences (Any Five): [5×2=10]

- a) Natural Rights Theory.
- b) Legal Rights Theory.
- c) Purpose of League of Nations.
- d) Structure of ILO.
- e) Composition of National Commission for Minority.
- f) Writ Jurisdiction of Supreme Court.
- g) Define Refugee.
- h) Solidarity Rights.
- i) Human Rights Council.
- j) Forced or Compulsory Labour.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- 1) प्रश्न क्रमांक 1 ते 7 मधील कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
  - 2) प्रश्न क्रमांक 8 अनिवार्य आहे.
  - 3) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.
  - 4) प्रश्नाच्या मराठी आवृत्तीमध्ये काही संदिग्धता असल्यास, इंग्रजी आवृत्तीतील समान प्रश्न विचारात घ्यावा.

प्र.1) आंतरराष्ट्रीय क्षेत्रात मानवी हक्क संकल्पनेची उत्पत्ती आणि विकास यावर चर्चा करा. [15]

प्र.2) मानवाधिकारांच्या संवर्धन आणि संरक्षणामध्ये संयुक्त राष्ट्रसंघाची भूमिका स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) आंतरराष्ट्रीय आर्थिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक हक्क, करार 1966 च्या महत्त्वाच्या तरतुदी स्पष्ट करा. [15]

प्र.4) “आंतरराष्ट्रीय मानवतावादी कायदा” वर हेग आणि जिनिव्हा अधिवेशनांची भूमिका स्पष्ट करा. [15]

प्र.5) “अमेरिकन कन्व्हेंशन ऑन ह्युमन राइट्स” मधील महत्त्वाच्या तरतुदी स्पष्ट करा. [15]

प्र.6) जगातील महिलांच्या स्थितीची चर्चा करा आणि महिलांच्या विविध हक्कांच्या संरक्षणाशी संबंधित आंतरराष्ट्रीय कायद्याची भूमिका स्पष्ट करा. [15]

प्र.7) मानवी हक्कांच्या संवर्धन आणि संरक्षणामध्ये विविध आंतरराष्ट्रीय स्वयंसेवी संस्थांच्या भूमिकेवर चर्चा करा. [15]

प्र.8) खालील स्पष्ट करा किंवा एक/दोन वाक्यात उत्तर द्या (कोणतेही पाच) [5×2=10]

- अ) नैसर्गिक हक्क सिद्धांत
- ब) कायदेशीर हक्क सिद्धांत
- क) लीग ऑफ नेशन्सचा उद्देश
- ड) ILO ची रचना
- इ) राष्ट्रीय अल्पसंख्याक आयोगाची रचना
- फ) सर्वोच्च न्यायालयाचे रिट अधिकार क्षेत्र
- य) निर्वासितांची व्याख्या करा.
- र) एकता हक्क
- ल) मानवाधिकार परिषद
- व) सक्तीचे किंवा अनिवार्य श्रम

